

OPERA - Narodno gledališče Ivana Zajca uprizorilo Händlovo opero Julij Cezar v Egiptu

Na Reki izvrstni baročni Cezar

REKA - Na zemljevidu zanimivih opernih gledališč, ki so za publiko iz naše dežele na doseg roke, se vedno izraziteje izrisuje reško. V Narodno gledališče Ivana Zajca so se v letošnji sezoni že dvakrat organizirano odpravljali ljubitelji operne glasbe iz Trsta, ki so se želeli soočiti s smernicami umetniškega vodje Marina Blaževića, svetovljanskega in dinamičnega teatrologa z jasnimi pogledi na nujno širitev umetniškega in promocijskega obsega tega gledališča. V drugi sezoni svojega mandata je udeležil spodbudne, tudi pogumne projekte, med katerimi izstopa v teh dneh izvrstna uprizoritev baročne opere *Giulio Cesare in Egitto* (Julij Cezar v Egiptu) Georga Friedricha Händla. Absolutna mojstrovina, verjetno najbolj znana med baročnimi operami, ima v tem primeru posebno prednost, saj je prva baročna opera, ki jo je reško gledališče kdajkoli uvrstilo v svoj program. Vodstvo ni pustilo publike brez nujnih pojasnil, saj je uprizoritev »opremljena« s serijo spremnih dogodkov, na fasadi gledališča pa visi transparent z duhovitim promocijskim motom: Opera o Egiptu, a boljša od Aida! Gledališče je dobilo stavo tako z neizkušeno kot s strokovno publiko: na eni strani je gledalcem ponudilo redko priložnost, da prisluhnejo celotni operi z minimalnimi reži, na drugi pa je režijski koncept tako spektakularno in iznajdljivo razgibal štiriurno trajanje, da napetost in zabava nista popustili niti za sekundo.

V tej predstavi, katere režijo in dramaturgijo je podpisal Marin Blažević s sodelovanjem Oliverja Frljića, se sedanost in preteklost ves čas spogledujeta, saj se opera začne z vajo pevcev, ki postopoma vstopajo v predstavo in v like: sproščeni, mestoma dolgočasni, medtem ko kolega »vadi«, telovadajo, komentirajo, jejo banane, prikazujejo celo vrsto navad in razvad opernih pevcev. Medtem delavci postavljajo scene, garderoberke in frizerke urejujejo lasulje in kostume: predstava nastane pred očmi gledalcev, se poglubi v stilizirano starorimsko-baročno razsežnost in jo ohrani skoraj do konca, ko se čar gledališča postopoma vrne na realna tla pevske vaje.

Reško gledališče se spogleduje z Evropo, a ne pozablja na lastne biserre, med katere zagotovo spadata glavni protagonistki. V naslovni vlogi je »en travesti« pela Diana Haller, mlada reška mezzosopranistka z mednarodno kariero, ki je tokrat prvič pela v opernem gledališču domačega mesta in je debitirala v vlogi Julija Cezarja. Pevki (ki je med drugim, pred poletom v Anglijo in Nemčijo, začela svojo študijsko pot na tržaškem konservatoriju) se obeta sijajna bodočnost, saj jo vabijo najpomembnejša svetovna gledališča in festivali. Publika gledališča Zajc je lahko ugotovila, da gre za izstopajoči pevski talent z močno osebnostjo, solidno tehniko, od kolorature do najbolj lirične izraznosti. Smisel za humor je delila s Kleopatro odlične, ekspresivne sopranistke Anamarie Knego. Basist Dario Bercich je s strastnim tonom prepričljivo obarval vlogo generala Achilla. V zasedbi je izstopala tudi temperamentna altistka Sonja Runje, ki je v vlogi zlobnega Tolomeja presenetila, ko je odpela eno od svojih arij med akrobatskim zračnim plesom na tkanini, saj je visela pet metrov nad odrom in spleta kot pajek mrežo, v katero se je ujeta očarljiva rimska dama Kornelija (Ivana Sribljan).

Pevska zasedba je bila pretežno ženska, brez uporabe kontratenoristov, orkester pa je igral na moderna glasbila, čeprav z upoštevanjem historične izvajalske prakse. Kljub temu bi težko pogrešali primernejšo uporabo starih

Reško gledališče svojo produkcijo Julij Cezar v Egiptu promovira z geslom »Opera o Egiptu, a boljša od Aida!«

NG REKA

glasbil: stalni orkester gledališča Zajc je prevzel z natančnostjo in čustveno prezenco (tudi z izjemnimi nastopi solistov) pod suverenim vodstvom mladega finskega dirigenta Villeja Matvejeffa, ki kot stalni dirigent v tej sezoni dokazuje obvladanje širokega razpona stilov z izjemno muzikalčnostjo in živim, energičnim pristopom.

Dogajanje je zaobjelo celotni gledališki prostor s pevci in zboristi, ki so

se pojavljali med publiko, v ložah, na balkonu in to brez cenenih efektov, a vedno s smislom za vsebinsko in tudi zvočno vrednotenje prizorov. Predstava je v šaljivem slogu ujela čar in pristno baročno iskanje »presenečenja«, a vedno s pravo mero, saj je bila nora, duhovita, iznajdljiva, kjer glasba to dovoljuje, a je znala tudi poetično vrednotiti vrhunec patosa in lirične lepote, ki jih ta mojstrovina obsega.

Po tem podvigu ljubitelji opere z radovednostjo pričakujejo predstavitev nove sezone reškega gledališča in izzive, ki jih bo Marin Blažević postavil tej ustanovi v tem intenzivnem delovnem obdobju, ko je prevzel tudi vlogo vršilca dolžnosti intendanta Frljića, ki je zapustil to funkcijo po povabilu v vodilno delovno ekipo za projekt Evropske prestolnice kulture - Rijeka 2020. (ROP)

GLEDALIŠČE ULYSSES - Šerbedžija in sodelavci predstavili 16. sezono

Na Brionih letos tudi igralca Ralph Fiennes in Vanessa Redgrave

ZAGREB - Letošnja 16. sezona gledališča Ulysses, ki ima domicil na Brionih, bo zaznamovala gostovanju Almeida Theatra iz Londona s predstavo *Richard III* Williama Shakespeara. V predstavi nastopata tudi Ralph Fiennes in Vanessa Redgrave. Letošnja sezona je vsa v znamenju Shakespeara in internacionalizacije gledališča Ulysses. Eden utemeljiteljev gledališča Ulysses in znani hrvaški igralec Rade Šerbedžija je na včerajšnji predstavitvi ocenil, da so z Ulyssesom postavili Hrvaško na svetovni gledališki zemljevid. »Naša ideja o gledališču Ulysses, ki naj postane mednarodno gledališče, je, da pripeljemo občinstvo na Hrvaško, ne da mi igramo naše predstave v drugih državah,« je dejal Šerbedžija. Za STA je vsekakor potrdil, da Ulysses načrtuje tudi predstave v Sloveniji. »Zanimivo je, da na naše predstave na Brionih prihaja res veliko Slovencev. Prihajajo tudi gledalci iz drugih držav. Zato je padla odločitev za International Ulysses Theatre, ki ima za temelj mednarodno sodelovanje.«

Do 28. avgusta se bodo na Brionih vrstile številne predstave, med katerimi bo tudi premiera igre *Shakespeare poletne noči*, ki je avtorski projekt Šerbedžije, njegove soproge Lenke Udovički in Željke Udovički Pleština. Gre za hommage Shakespearu, potovanje skozi njegov svet sonetov, tragedij in komedij s hkratnim premislekom sodobnega življenja, je napovedala Udovički, ki je predstavila ves letošnji program.

Na Brionih bodo tudi letos odigrali prvo predstavo gledališča Ulysses, *Kralja Leara* s Šerbedžijo v glavni vlogi. Ob 400. obletnici Shakespeareove smrti bodo gostili tudi Almeida Theatre s predstavo *Richard III*, v kateri bosta nastopila znana filmska in gledališka igralca Vanessa Redgrave in Ralph Fiennes. Z oskarjem nagrajena Vanessa Redgrave podpira gledališče Ulysses od začetka, nominiranec za oskarja za vlogo v celovečercu *Schind-*

Rade Šerbedžija (levo) in Ralph Fiennes

ORGANIZATORJI

lerjev seznam Fiennes pa je Brione prvič obiskal lani. Richarda III bodo igrali 11., 12. in 13. avgusta na trdnjavi Minor. Igralca sta se po video povezavi vključila na včerajšnjo novinarsko konferenco v Zagrebu. Izrazila sta veselje nad gostovanjem Richarda III v režiji Ruperta Golda.

Med drugim bo na letošnjem brionskem programu tudi opera *Kater & Rades* skladatelja Admirja Shkurtaja in libertista Alessandra Leograndeja, ki govori o resničnem dogodku, tragediji albanskih beguncev, ki so doživeli brodolom pred italijansko obalo leta 1997. Opero bodo izvedli v produkciji italijanskega gledališča Koreja in Beneškega bienala.

Napovedana je tudi lanska produkcija gledališča Ulysses, Sofoklova *Antigona 2000 let pozneje*, s katero bodo gostovali tudi na letošnjih Dubrovniških poletnih igrah. Lenka Udovički

je spomnila tudi na nastop hrvaškega narodnega gledališča (HNK) iz Zagreba s predstavo *Tri zime* režiserke Tene Štivičić. Na programu bo tudi nova različica *Klavstrofobične komedije* srbskega avtorja Dušana Kovačevića v režiji Darka Bajića. Nastopil bo tudi znani igralec Slavko Štimac.

Priljubljeni igralec Zijah Sokolović bo odigral svojo monodramo *Igralec ... je igralec ... je igralec*, ki jo je izvedel več kot 160-krat. Nastopila bo tudi vrsta drugih gledališčinikov iz držav nekdanje Jugoslavije. Sezono bodo sklenili s koncertom hrvaškega opernega pevca Giorgia Suriana in študentov zagrebške glasbene akademije.

Šerbedžija je komentiral tudi znižanje proračuna za Ulysses. Poudaril je, da ni prvič, da država ne podpira umetnikov. Prepričan je, da »nihče ne more uničiti prave umetnosti, niti njen lastni mecen.« (sta)

GLEDALIŠČE Nagrade za Frljićev projekt Kompleks Ristić

ZENICA - Gledališka predstava *Kompleks Ristić* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane, Hrvaškega narodnega gledališča z Reke, Bitefa iz Beograda in MOT iz Skopja, se s XV. festivala bosensko-hercegovske drame Zenica 2016 vrača z vrsto nagrad. Strokovna žirija si je med 6. in 14. majem v okviru tekmovalnega programa ogledala osem predstav in glavno nagrado festivala za najboljšo predstavo v celoti podelila predstavi *Kompleks Ristić*, saj gre, kot je zapisala, za »izjemno estetizirano gledališko dejanje, ki zgodovinske in politične metafore pretvarja v prvinsko čustvo«. Nagrado za najboljšo režijo je prejel Oliver Frljić za režijo iste predstave, saj gre za »brezkompromisen, sodoben, izjemno domiselni režijski rokospis«. Nagrado Radovana Marušića za najboljšo likovno podobo predstave (scenografijo, kostumografijo ali oblikovanje luči) pa so prejeli Oliver Frljić in Dalibor Laginja za scenografijo, Sandra Dekanić in Slavica Janošević za kostumografijo in David Cvelbar za oblikovanje luči v predstavi *Kompleks Ristić*.

ROCK GLASBA

Gianna na Trbižu

Julija na mestnem trgu

Gianna Nannini FOTODAM@N

TRBIŽ - Tudi letos poleti bo v Kanalski dolini zaživel No Borders Music Festival. Spored glasbenega praznika, ki ga na Trbižu in v okolici prirejajo že enaindvajsetič, ni še znan, znano pa je ime ene njegovih protagonistk. V petek, 29. julija, bo na glavnem trbiškem trgu nastopila Gianna Nannini. Energična gospa italijanskega rocka se bo tu predstavila v sklopu »Hitstory Tour 2016«, turneje, na kateri prepeva največje uspešnice svoje dolgoletne kariere.

Gianna Nannini je aprila že navdušila gledalce razprodanega tržaškega gledališča Rossetti in jim postregla s pesmimi, ki spadajo med prave klasike: od pesmi *Fotoromanza*, s katero je pred dobrimi tridesetimi leti doživela mednarodni sloves, do *Dio è morto*, ki jo je na italijanske odre ponesel kantavtor Francesco Guccini.

Predprodaja vstopnic za trbiški koncert se začne danes ob 12. uri na spletnih portalih in prodajnih mestih Ticketone ter Eventim.